

➤ **Skelbimai, naujienos**

Europos visą gyvenimą trunkančio profesinio orientavimo politikos tinklo renginys

2009 m. birželio 15–17 d. Prancūzijoje vyko tarptautinis renginys, skirtas profesinio orientavimo paslaugų prieinamumo plėtros temai (*Widening access to guidance services*). Renginyje dalyvavo profesinio orientavimo politikos ir praktikos lygmeniui atstovaujančių institucijų ir organizacijų ekspertai iš 11 Europos šalių, taip pat ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos atstovė. Šis renginys yra dalis Europos visą gyvenimą trunkančio profesinio orientavimo politikos tinklo (*European lifelong guidance policy network – ELGPN*) veiklos programos.

Renginyje buvo aptarti prieinamumo prie profesinio informavimo ir konsultavimo paslaugų plėtros bei neformaliu ir informaliu būdu įgytų kompetencijų pripažinimo modeliai, politika ir praktika. Pristatyta Prancūzijos profesinio orientavimo sistema ir ją sudarančių institucijų tinklas, taip pat įgytų kompetencijų vertinimo ir sertifikavimo sistema, buvo diskutuojama apie integruotus profesinio orientavimo centrus, kuriuose kooperuojant pajėgas plačiam vartotojų ratui (jaunimui, bedarbiams, siekiantiems keisti kvalifikaciją asmenims, siekiantiems pradėti nuosavą verslą asmenims ir kt.) švietimo ir darbo rinkos profesinio orientavimo specialistai teikia plataus spektro paslaugas. Taip pat buvo pristatyta kitų šalių patirtis ir taikomos priemonės, padedančios užtikrinti geresnį profesinio orientavimo paslaugų prieinamumą: Didžiosios Britanijos iniciatyvos siekiant įsteigti integruotų profesinio orientavimo paslaugų centrą, Olandijos neformaliu ir informaliu būdu įgytų kompetencijų pripažinimo modelis, Vokietijos profesinio informavimo ir konsultavimo įstaigos, Lietuvos Atvira informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistema (AIKOS) (<http://www.aikos.smm.lt>).

Pagrindinis renginio rezultatas – iki birželio pabaigos bus parengta ir ELGPN tinkle pristatyta ataskaita, apibendrinanti renginio diskusijų rezultatus ir rekomendacijas dėl profesinio orientavimo paslaugų prieinamumo plėtros ir neformaliu ir informaliu būdu įgytų kompetencijų pripažinimo organizavimo Europos profesinio orientavimo politikos kontekste.

Šio ir kitų Europos visą gyvenimą trunkančio profesinio orientavimo politikos tinklo renginių programos, pranešimų medžiaga, ataskaitas ir kitą informaciją rasite interneto svetainėje <http://elgpn.eu>

Švietimo įstaigų modernizavimas

Vyriausybė patvirtino Švietimo įstaigų modernizavimo programą, kuri keičia Bendrojo lavinimo mokyklų ir profesinio mokymo įstaigų rekonstravimo ir aprūpinimo mokymo priemonėmis 2009-2012 metų programą.

Programoje numatyta modernizuojamų švietimo įstaigų skaičių padidinti iki 148. Pagal iki šiol galiojusią programą 2009-2012 metais buvo planuota atnaujinti 100 mokyklų. Galimybė padidinti modernizuojamų objektų skaičių atsirado dėl papildomai skirtų Ūkio ministerijos administruojamų ES ir bendrojo finansavimo lėšų. Įgyvendinant programą, bus modernizuoti mokyklų pastatai, atnaujinti mokykliniai baldai ir mokymo priemonės, modernizuotos ir įrengtos mokytojų darbo vietos.

Daugiau informacijos: <http://www.smm.lt/naujienos/pranesimai.htm?id=2570>

Straipsnis Verslo žiniuose „Konkursai atveria kelią ir pas darbdavius“

Vilniaus siuvėjų ir automechanikų mokykloje vykusiame tarptautiniame konkurse „Jaunasis automechanikas 2009“ nugalėjo moksleiviai iš Austrijos. Tiesa, moksleiviai ir jų mokytojai tvirtina, kad svarbiausia – dalyvauti. Mat tokie konkursai leidžia pasitikrinti teorines, praktines žinias ir užmegzti naujų pažinčių. Be to, ir darbdaviai atkreipia dėmesį į tokių renginių dalyvius bei laimėtojus.

Daugiau informacijos: http://vz.lt/straipsnis/2009/06/03/Konkursai_atveria_kelia_ir_pas_darbdavius

Patvirtintas slėnių valdymo ir stebėsenos mechanizmas

Siekdama užtikrinti, kad integruotų mokslo, studijų ir verslo centrų (slėnių) steigimas ir veikla būtų grindžiami skaidrumo, atvirumo, nacionalinio prioriteto ir efektyvumo principais, Vyriausybė pakoregavo slėnių kūrimo ir plėtros koncepciją.

Vyriausybė yra patvirtinusi penkių integruotų mokslo, studijų ir verslo centrų – slėnio Lietuvos jūrinio sektoriaus plėtrai, „Nemuno“, „Santakos“, „Santaros“ ir „Saulėtekio“ slėnių – plėtros programas. Slėnių plėtra vykdoma naudojant Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų, mokslo ir studijų institucijų, kitų viešųjų juridinių asmenų, privačių asmenų, ES struktūrinės paramos ir tarptautinių mokslinių tyrimų ir inovacijų plėtros programų lėšas. Slėnių plėtrai numatyta skirti apie 2 mlrd. lt. iš Švietimo ir mokslo bei Ūkio ministerijos administruojamų ES struktūrinių fondų.

Daugiau informacijos: <http://www.smm.lt/naujienos/pranesimai.htm?id=2577>

Pristatyti preliminarūs tarptautinio tyrimo TALIS rezultatai

Lietuva pirmą kartą dalyvavo Tarptautinio mokymo ir mokymosi praktikos tyrime TALIS (*Teaching and Learning International Survey*). Šio tyrimo tikslas - pateikti svarbius, patikimus tarptautinius rodiklius ir analizę apie mokymą ir mokymąsi, padėti šalims plėtoti švietimo politiką, sudarančią galimybes sukurti geresnes sąlygas veiksmingam mokymui. Tyrimo metu surinkta vertingų išvadų apie mokytojo darbo veiksmingumą ir paskatas, mokymo praktiką, vertybines nuostatas, profesinės kvalifikacijos tobulinimo galimybes, lyderystės mokykloje plėtotę.

Tyrimu nustatyta, kad Lietuvos pedagogai pamokose daugiau taiko aktyvius mokymo metodus kaip ir Islandijos, Austrijos, Australijos, Danijos, Estijos mokytojai. Lietuvos mokytojai taip pat išsiskiria noru tobulintis dalyko turinio ir metodikos srityse, o kitų šalių mokytojai – informacinių technologijų srityje.

Tyrimo dalyvavo 24 pasaulio šalys, tikslinė grupė - pagrindinio ugdymo pakopos mokytojai ir mokyklų, kuriose jie dirba, direktoriai. Lietuvoje dalyvavo 3535 mokytojai iš 206 mokyklų ir jų direktoriai.

Daugiau informacijos: <http://www.smm.lt/naujienos/pranesimai.htm?id=2578>

Bus vertinamos ekonominės krizės ilgalaikės pasekmės

2009 m. birželio 19 d. startavo projektas, kurio tikslas - įvertinti socialinį ekonominės krizės poveikį labiausiai pažeidžiamoms gyventojų grupėms Lietuvoje. Jo metu bus atlikta analizė bei parengtos rekomendacijos dėl trumpalaikių ir ilgalaikių politikos priemonių, kurios padėtų sušvelninti krizės pasekmes jai pasibaigus. Ši analizė apims skirtingų socialinių ir ekonominių rodiklių analizę, bus aiškinamasi, kokią įtaką skirtingų gyventojų grupių gyvenimo lygiui turi ekonominė krizė šiuo metu ir kokią turės ateityje, atsižvelgiant į žmonių pajamas. Projektą įgyvendina Socialinės apsaugos ir darbo ministerija su Jungtinių Tautų vystymo programa Lietuvoje, Darbo ir socialinių tyrimu institutu bei Europos komisijos atstovybe Lietuvoje.

Daugiau informacijos: <http://www.socmin.lt/index.php?-474731952>

2009 m. gegužės 12 d. **Europos taryba patvirtino Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginį pagrindą** (*Council Conclusions on a strategic framework for European cooperation in education and training ("ET 2020")*). Kaip nustatyta dokumente, iki 2020 m. daugiausia dėmesio bendradarbiaujant švietimo ir mokymo srityje reikia skirti keturiems strateginiams uždaviniams:

- mokymąsi visą gyvenimą ir besimokančių asmenų mobilumą paversti tikrove;
- gerinti švietimo kokybę ir veiksmingumą;
- skatinti teisingumą, socialinę sanglaudą ir aktyvų pilietiškumą;
- stiprinti naujovių ir kūrybiškumo, įskaitant verslumą, aspektus visuose švietimo ir mokymo lygmenyse.

Dokumente suformuluoti rodikliai ir lyginamieji standartai pažangos vertinimui. Remiantis jais, iki 2020 m.

- bent 15 proc. suaugusiųjų turėtų dalyvauti mokymesi visą gyvenimą;
- pagrindinių gebėjimų (gebėjimo skaityti bei skaičiuoti ir gamtos mokslų gebėjimų) neįgijusių penkiolikmečių dalis neturėtų viršyti 15 proc.;
- bent 45 proc. 30–34 m. asmenų turėtų įgyti aukštąjį išsilavinimą;
- anksti paliekančių mokyklą asmenų dalis neturėtų viršyti 10 proc.;
- bent 95 proc. vaikų nuo 4 m. iki to amžiaus kada pradedama lankyti pradinė mokykla turėtų dalyvauti ikimokykliniame ugdyme.

Dokumento tekstas: http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/educ/107622.pdf

Komisijos komunikatas Europos parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „*Atnaujintas Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginis pagrindas*“ (vertimas į lietuvių kalbą): <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2008:0865:FIN:LT:PDF>

➤ **Naujausi teisės aktai, publikuoti „Valstybės žiniuose“**

<i>Dokumento priėmimo data, numeris</i>	<i>Dokumento pavadinimas</i>	<i>Valstybės žinios (metai, numeris, straipsnio nr.)</i>	<i>Dokumento aprašymas ir nuoroda</i>
2009-05-20, Nr. 469	Dėl Lietuvos Respublikos vyriausybės 1998 m. liepos 21 d. nutarimo Nr. 914 Dėl Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos nuostatų patvirtinimo" pakeitimo	2009, Nr. 64-2559	Pakeisti Švietimo ir mokslo ministerijos nuostatai. El. adresas: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=344876&p_query=&p_tr2=
2009-05-26, Nr. ISAK-1101	Dėl Dalykų tipų klasifikatoriaus patvirtinimo	2009, Nr. 67-2730	Patvirtintas ir pridėtas Dalykų tipų klasifikatorius. El. adresas: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=345475&p_query=&p_tr2=
2009-06-10, Nr. ISAK-1200	Dėl Švietimo ir mokslo ministro 2009 m. sausio 8 d. įsakymo Nr. ISAK-38 "Dėl pasirengimo vykdyti formaliojo profesinio mokymo programas ekspertizės atlikimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo	2009, Nr. 71-2909	Pakeistas Pasirengimo vykdyti formaliojo profesinio mokymo programas ekspertizės atlikimo tvarkos aprašas. El. adresas: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=346161&p_query=&p_tr2=

2009-06-10, Nr. ISAK-1218	Dėl 2009-2011 metų bendrųjų profesinio mokymo planų patvirtinimo	2009, Nr. 73-2989	Planai reglamentuoja formaliojo profesinio mokymo programų pirmajai kvalifikacijai įgyti vykdymą 2009-2010 ir 2010-2011 mokslo metais. El. adresas: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=346786&p_query=&p_tr2=
2009-06-11, Nr. ISAK-1222	Dėl Švietimo ir mokslo ministro 2005 m. liepos 21 d. įsakymo Nr. ISAK-1521 "Dėl valstybinių (išskyrus aukštųjų ir aukštesniųjų) ir savivaldybių mokyklų vadovų, jų pavaduotojų ugdymui, ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų atestacijos nuostatų patvirtinimo" pakeitimo	2009, Nr. 73-2990	Pakeisti valstybinių (išskyrus aukštųjų ir aukštesniųjų) ir savivaldybių mokyklų vadovų, jų pavaduotojų ugdymui, ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų atestacijos nuostatai. El. adresas: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=346787&p_query=&p_tr2=

➤ **Nauji leidiniai, tyrimai, ataskaitos**

Tipas	Pavadinimas	Autoriai	Aprašymas
Anketinės apklausos rezultatai	Profesinio mokymo patrauklumo didinimo galimybės suartinant akademinę ir technologinę mokymosi kryptis analizė	Tyrimą atliko: prof. habil. dr. Valdas Pruskus, j. m. d. Saulius Ignatavičius	Valstybinės švietimo strategijos 2003–2012 metų nuostatose numatyta suartinti akademinę ir technologinę mokymosi kryptis ir tokiu būdu, viena vertus, paskatinti bendrojo lavinimo mokyklų mokinius rinktis technologinę pakraipą ir taip juos orientuoti į būsimą specialybę, kita vertus, stiprinant bendrojo lavinimo dalykų dėstymą profesinėse mokyklose geriau parengti mokinius studijoms aukštojoje mokykloje. Tačiau norint praktiškai įgyvendinti šią nuostatą susiduriama su nemažais sunkumais ir kliūtimis. Atliktu tyrimu ir buvo siekta išsiaiškinti, kiek ši nuostata yra pagrįsta, kaip ją vertina profesinių mokyklų mokiniai, profesijos mokytojai, bendrojo lavinimo dalykų mokytojai. Tyrimo objektas – profesinio mokymo patrauklumas tarp profesinių mokyklų mokinių, turinčių pagrindinį išsilavinimą ir besimokančių pagal profesinio mokymo programą. Tyrimo dalykas – profesinių mokyklų mokinių požiūris į profesinio mokymo patrauklumą. Tyrimo tikslas – nustatyti profesinių mokyklų mokinių mokymosi motyvaciją, jų poreikius bendrojo lavinimo dalykų mokymosi turiniui, jų pasirengimą bei galimybes aukštojoje mokykloje pasirinkti technologinės krypties studijas. Tyrimo ataskaita: http://www.smm.lt/svietimo_bukle/docs/tyrimai/sb/PROFES.%20PATRAUKLUM.%20ATASKAITA%20SMM%20(paskutinis).pdf
Tyrimo ataskaita	Europos socialinio fondo finansuojamo projekto „Teigiamas Lietuvos ir Lietuvos ekonominių migrantų įvaizdžio formavimas siekiant skatinti grįžimą“ veiklos – paslaugos „Ekonominės migracijos reguliavimo strategijos efektyvumo įvertinimas“ I-o etapo galutinė ataskaita	Viešosios politikos ir vadybos institutas	Pagrindinis tyrimo tikslas - atsižvelgiant į Lietuvos ūkio plėtros ir ekonominės migracijos sąveiką bei siekiant subalansuoti Lietuvos darbo rinkos darbo jėgos pasiūlą ir paklausą, parengti pasiūlymus dėl Ekonominės migracijos reguliavimo strategijos įgyvendinimo priemonių plano 2009–2012 metais. EMRS priemonių planą numatyta atnaujinti kas dvejus metus. Pirmiausia atliktas emigracijos ir sugrįžimo tendencijų vertinimas bei šiuo metu įgyvendinamų EMRS priemonių efektyvumo vertinimas. Tyrimo ataskaita: http://www.socmin.lt/index.php?1606775163
Mokomoji knyga	Kaip parengti kvalifikacijos tobulinimo programą?	Nijolė Bankauskienė, Aldona Augustinienė, Nijolė Čiučiulkienė	Ši mokomoji knyga - tai antrasis, iš esmės pataisytas ir papildytas "Kvalifikacijos tobulinimo programų rengimo metodinės gairės" leidimas. Antrasis leidimas skiriamas ne tik studentams, bet ir įvairių švietimo institucijų vadovams, jų pavaduotojams, dalykų ir profesijos mokytojams, pagalbai

			<p>mokiniui teikiantiems specialistams, neformalaus švietimo pedagogams. Knyga papildyta teoriniais teiginiais ir praktiniais pavyzdžiais, išplėsti paaiškinimai.</p> <p>Knygą sudaro trys dalys: Programos aprašas, Programos į(si)vertinimas, Savarankiško darbo užduotys</p>
Lietuvos darbo biržos informacinis leidinys 2009 Nr. 5(138)	Darbo biržos naujienos	Lietuvos darbo biržos naujienos	<p>Leidinyje pristatomas Seimui pateiktas Užimtumo rėmimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas, Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo finansinė parama Lietuvai, EGF remiamo projekto įgyvendinimas Alytuje, Europos Sąjungos taikomos priemonės užimtumo išlaikymui, darbo vietų kūrimui ir mobilumo skatinimui bei Lietuvoje vykdomas projektas „Trečiųjų šalių integracijos į darbo rinką tyrimas, gerinant žinias ir informacijos kaupimą apie jų poreikių įvertinimą“.</p> <p>El. adresas: http://www.ldb.lt/Informacija/DarboRinka/Publikacijos/Attachments/2880/DBN%202009%2005.pdf</p>

➤ **Naudingi www adresai**

Cedefop naujienos (informacija apie laisvas darbo vietas, konkursus, paramą projektams ir kt.)	http://www.cedefop.europa.eu/etv/News/default.asp
Renginiai, konferencijos	http://www.cedefop.europa.eu/etv/News/default.asp?type=EV
Lietuvos mokslo potencialo dinamika Informacija apie mokslo ir studijų įstaigas, mokslo sritis, statistinė informacija	http://www.mokslas.mii.lt/mokslas/
Informacijos šaltiniai el. mokymosi ir kitose srityse pagal elearningeuropa.info	http://www.elearningeuropa.info/main/index.php?page=fix&id=20
Švedijos pirmininkavimui ES skirta interneto svetainė	http://www.se2009.eu/
Cedefop Agora konferencijos skirtos gebėjimų poreikių nustatymui „Matching skills and jobs: anticipating needs in challenging times“ svetainė Svetainėje galima peržiūrėti skaitytus pranešimus. Konferencijos metu diskutuota apie krizės poveikį profesiniam mokymui, kylančius iššūkius, gebėjimų nustatymo metodikas, tyrimų rezultatus ir pan.	http://agora.cedefop.europa.eu/skills2009/